

THÁNG 5 CÓ NÓI CŨNG KHÔN CÙNG

Bây giờ là tháng năm

Tháng 5 là tháng có cái tên “ngộ” nhất, dễ nhầm nhất. Ngộ vì nó vừa “cụ thể” lại vừa “trừu tượng”. Cụ thể là con số, số 5. Trừu tượng là thời gian, là năm, là đúng một vòng quả đất quay quanh mặt trời. Vì thế nên nó dễ nhầm: nói tháng năm, nghe tưởng tháng 5, nói 5 tháng lại nhầm qua năm tháng!

Trong những tháng 5 ở miền Nam, tháng 5/1975 là tháng đầu tiên đi vào lịch sử bằng nghiệt oan, bằng máu và nước mắt! Tháng Tư tàn đời lính! Tháng Năm cạn đời dân! Không có Lính, ai người bảo vệ Dân?!

8/5/1945 ngày người Pháp gọi là “chiến thắng 1945” (victoire 1945), ngày Đức Quốc Xã ký với Mỹ, Anh, Pháp, Nga, văn bản đầu hàng, lúc 23h01, tại Berlin (do Moscou “đi trước 1 giờ”, với người Nga là 0h01, ngày 9/5). “Chiến thắng 1945” chỉ là chiến thắng của Đồng Minh ở Âu Châu. Phe Trục vẫn còn Nhật, mãi đến ngày 14/8 Nhật hoàng mới tuyên bố “đầu hàng vô điều kiện” sau khi Mỹ thả bom nguyên tử xuống Hiroshima (6/8) rồi Nagasaki (9/8). Nhưng thế chiến thứ hai chỉ thật sự chấm dứt ngày 2/9/1945 khi Nhật ký hiệp định với Đồng Minh trên chiến hạm Mỹ USS Missouri.

Trong diễn văn đọc ngày 8/5 năm nay, thủ tướng Đức Scholz so sánh vai trò của Nga giữa quá khứ và hiện tại. Nếu 77 năm trước, Nga và Ukraine đều là nạn nhân của chế độ xâm lược Quốc Xã thì 77 năm sau, chính Nga lại đóng vai trò của Đức quốc xã, xâm lăng Ukraine. Cứ như là ông Scholz muốn ám chỉ Putin là Hitler đầu thai (?). Tôi chưa “biết” nhiều về Hitler nhưng chắc chắn là đại sát nhân Đức quốc xã không bom botox độn mặt, dùng laser căng da như đại sát nhân Nga cộng sản (Vâng, mãi tới bây giờ (!) tôi mới biết là cờ đỏ búa liềm vẫn còn phát phối chính thức ở Nga!). Putin là một kết hợp giữa Hitler và... mộng Thẩm thúy Hằng!

Ngày 8/5/1945, chánh phủ Trần trọng Kim tuyên bố chương trình hưng quốc, cờ “quẻ ly” là quốc kỳ, chọn quốc thiều là bài “Đặng đàn” của triều đình Huế (Đoàn Thêm, 20 năm qua). Tôi đã nghe một lần “Đặng đàn cung”, nguyên là quốc thiều từ thời vua Gia Long. “Đặng đàn cung” là một bài trong nhóm (nhạc ngũ cung) “Đặng đàn” (đơn, kép, chạy, cung) được trình tấu khi vua đi du xuân hay... đặng đàn Nam Giao. Nói đến quốc thiều, quốc ca lại nghĩ đến những tranh cãi về một sáng tác (nhạc) của Lưu hữu Phước được Việt Nam Cộng Hòa chọn làm quốc ca. Đã có nhiều tranh luận về vấn đề này.

Với tôi, ca khúc được sáng tác khi sinh viên Lưu hữu Phước chưa là Cộng sản! Nên nó được phổ biến rộng rãi đầu thập niên 40. Khởi từ giới sinh viên học sinh, sau lan nhanh ngoài xã hội, từ “Sinh viên hành khúc” trở thành “Thanh niên hành khúc”, rồi được chế độ Cộng Hòa... giải phẫu thẩm mỹ thành “Tiếng gọi công dân”. Nó chưa bao giờ, và cũng chẳng bao giờ là sáng tác của một người cộng sản. Nó là bài hát của tuổi trẻ Việt Nam đòi tự do, độc lập cho Việt Nam. Nên, chuyện nó được chánh quyền miền Nam (tạm thời) chọn làm quốc ca thì cũng không có gì để ngạc nhiên. Thập niên 40s, tuổi trẻ Việt Nam đã đổ máu vì nó. 21 năm Cộng Hòa, tuổi trẻ miền Nam cũng đã đổ máu vì nó. Gì thì gì, “Tiếng gọi công dân” đã thuộc về “miền Nam”, về người miền Nam. Nó là bài hát chào cờ mỗi sáng thứ hai trong các công sở, học đường. Người miền Nam đã nghiêm chỉnh, hát nó bằng cả một tấm lòng trân trọng. Nếu là một người biết tự trọng, Lưu hữu Phước phải cảm ơn người miền Nam. Bởi ông ta chỉ có công sinh, không có công dưỡng. Không có miền Nam, “Tiếng gọi thanh niên” của ông, cũng như “Bạch Đằng Giang”, “Reo vang bình minh” cũng bị bỏ vào một xó, chung với những “Thơ thơ” Xuân Diệu, “Lửa thiêng” Huy Cận, “Vang bóng một thời” Nguyễn Tuân, v.v. Những sáng tác đã được miền Nam dưỡng nuôi, đùm bọc, những sáng tác thưở mà các tác giả của chúng chưa làm lạc đi theo cờ đỏ, sao vàng! Ở miền Nam, ai cũng biết tác giả ca khúc là Lưu hữu Phước: một quan lớn cộng sản. Sau 30/4/75, cờ vàng bị hạ nhục, ca khúc bị cấm hát, tác giả của nó, nguyên Bộ Trưởng Thông Tin Văn Hóa của phe “chiến thắng” (trên danh nghĩa, thời điểm tháng 5/75) thì “nhất trí” với chuyện này, ông vui lòng từ đưa con “Ngụy-ca”, chỉ hãnh diện với sáng tác quốc ca “Mặt Trận Giải Phóng” của mình: diệt đế quốc Mỹ, đánh tan bè lũ bán nước (sic)! Đối với đứa con “Tiếng gọi thanh niên”, Lưu hữu Phước không xứng đáng là một người cha. Cha của nó là Việt Nam Cộng Hòa!

Tháng 5, ở Pháp, chính trường sôi động sau kết quả bầu Tổng Thống. Sau Charles De Gaulles, François Mitterrand, Jacques Chirac, Emmanuel Macron là vị Tổng thống thứ ba tái đắc cử, trong lịch sử Pháp. Như “Dân Chủ/Cộng Hòa” ở Mỹ; Lao Động/Bảo thủ ở Anh... hai chính đảng của Pháp là “Cộng Hòa” (trung hữu) và “Xã Hội” (trung tả). Dù có thay tên, đổi họ, liên kết này, sáp nhập nọ nhưng vẫn là Trung-Hữu và Trung-Tả thay nhau cầm quyền (Tổng thống/Thủ Tướng) từ mấy chục năm nay, nhất là dưới nền Đệ Ngũ Cộng Hòa (1958). Nhưng từ 2017, tình thế đã đổi khác, đảng Xã Hội tuột dốc, 2 chính đảng là “En Marche” (trung hữu) của Emmanuel Macron và “Cộng Hòa” LR (Les Républicains, trung hữu). Lần này, bầu cử 2022, đến phiên LR! Ở vòng đầu bầu tổng thống vừa rồi, 2 đảng Xã Hội và Cộng Hòa không đạt nổi 5% phiếu cử tri! Về nhì là bà Le Pen (cực hữu), về ba là ông Mélenchon (cực tả). Có nghĩa là Mélenchon (cực đảng viên Xã Hội) cầm đầu cánh tả. Điều này được hợp thức hóa khi 3 chính-đảng-cánh-tả khác (Xã Hội/Sinh Thái/Cộng Sản) đồng ý xếp giáo, quy hàng dưới trướng Melenchon, qua cái gọi là liên-minh-cánh-tả Nupes (Nouvelle Union Populaire Écologique et Sociale) do Mélenchon lãnh đạo. Sau một thời nở rộ, đóa hoa hồng (biểu tượng của đảng Xã Hội) đã tàn màu, rã cánh. “Tan nát một đời bông”! Riêng đảng Cộng Hòa thì chưa ai biết thảng sau (bầu hạ viện) sẽ ra sao?

Sau buổi họp cuối cùng của Hội đồng bộ trưởng chính phủ Castex, Bộ trưởng Y Tế Veran báo tin vui. Rằng, bắt đầu thứ hai 16/5, “masque” được phép tháo ra trong các phương tiện di chuyển công cộng. Đúng là một tin vui cho dân Pháp, nhất là lúc trời đang trở nóng mấy tuần nay! Cuối cùng, người cũng được ngắm... người, cho bỏ cái “khoảng chờ đợi ôi thời gian... nóng lắm”. Trên những sân ga, trong những toa tàu, qua những chuyến xe! Sau “2 năm trời lặn đạn (2020–2022) / người có già như... tôi?”.

Tháng 5 ở Pháp, năm nay, có rất nhiều điều “có nói cũng khôn cùng”!

BP

